

TØNSBERG
KOMMUNE

**KONTROLLUTVALGETS
ÅRSMELDING**

2019

VETAKS

VESTFOLD, TELEMARKE OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

INNHold / KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING/ 2021

1	Innledning	03
2	Rammer for kontrollutvalget	04
3	Økonomi	06
4	Sammensetning av kontrollutvalget	08
5	Kompetanse og opplæring	10
6	Sekretariat	12
7	Revisjon	13
8	Kontrollutvalgets arbeid – møter og saker	14
8.1	Regnskapsrevisjon	16
8.2	Forenklet etterlevelseskontroll	18
8.3	Forvaltningsrevisjon	20
8.4	Eierskapskontroll	24
8.5	Øvrige saker	26
9	Konklusjon og avsluttende kommentar	27

I. Innledning

Kontrollutvalget skal årlig rapportere om aktiviteten og resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. I den anledning avgir kontrollutvalget en samlet årsmelding for utvalget sitt arbeid.

Årsmeldingen skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året. Årsmeldingen bør ses i sammenheng med vedtatte planer.

2. Rammer for kontrollutvalget

Kommunestyret har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll med kommunens virksomhet på kommunestyrets vegne.

Ansvaret til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd: «Kontrollutvalget skal påse at

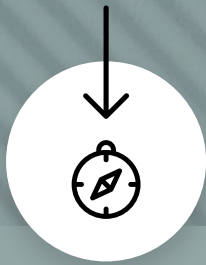
- a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

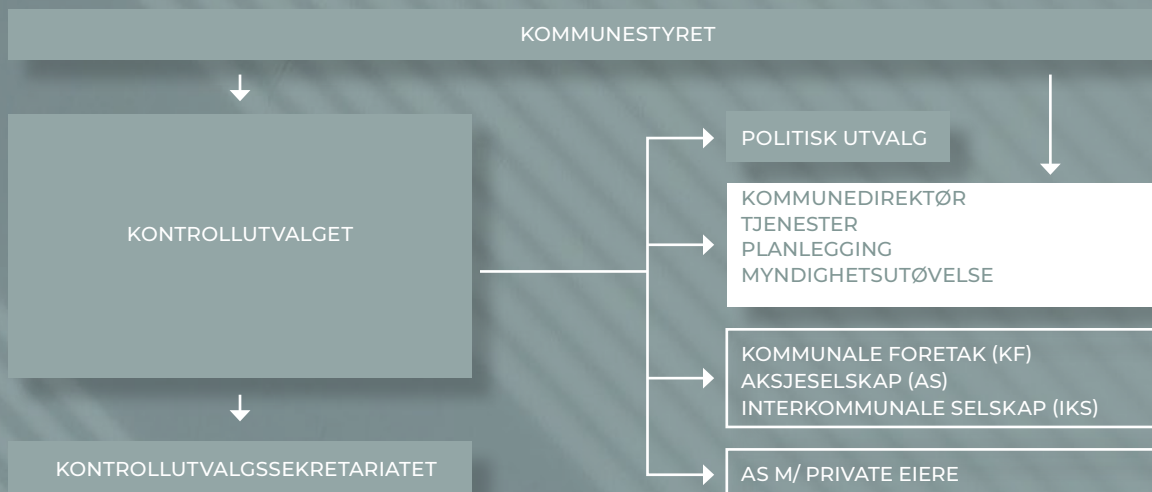
Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøve politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

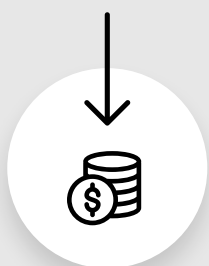

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor.

En god egenkontroll krever samspill mellom disse.

For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

3. Økonomi

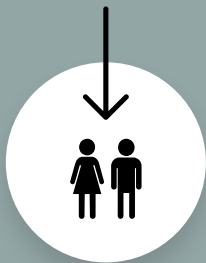
For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget bedt kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den nødvendige aktiviteten for å oppfylle kontrollutvalgets mandat. Kontrollutvalget er i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontrollvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. På neste side følger budsjett- og regnskapstall for 2021.

	BUDSJETT 2021	REGNSKAP 2021
Møtegodtgjørelse fast folkevalgte	170.000	181.159
Andre driftsutgifter/opplæring	100.000	22.280
Revisjonstjenester	2.040.000	2.040.000
Sekretariatstjenester	520.000	513.330
SUM	2.830.000	2.756.769

"Møtegodtgjørelse fast folkevalgte" består av kr. 158.080 til fast godtgjørelse, samt kr. 23.079 i arbeidsgiveravgift.

I posten "Andre driftsutgifter/opplæring" i kolonnen for regnskap 2021 utgjøres summen på 22.280 av utgifter på kr. 10.140 til kursutgifter, kr. 4.060 til mat/servering, kr. 5.955 til lønn/godtgjørelser, samt kr. 2.125 til abonnement på fagblad.

4. Sammensetning av kontrollutvalget

Krav til uavhengighet og nøytralitet i kontrollutvalgets arbeid fører til at utvalgsmedlemmene ikke kan ha verv som kan komme i konflikt med arbeidet i kontrollutvalget. Av den grunn er det strenge krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven §23-1 tredje ledd.

Valg av kontrollutvalget skal skje på det konstituerende møtet før valg av andre utvalg og nemnder. Utvalget skal ha minst fem medlemmer og minst en av disse skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Utvalgets leder kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt.

FASTE MEDLEMMER 2021

Leder	Ole Sverre Lund (H)
Nestleder	Grete Wold (SV)*
Medlem	Øyvind Olav Oppegård (Sp)
Medlem	Hilde Falch Vik (Ap)
Medlem	Erik Steenbuch (Frp)

VARAMEDLEMMER

VARA FOR HØYRE

Vara nr. 1 Stig Arild Nilssen (H)

Vara nr. 2 Hilde Kaasa Mikkelsen (H)

VARA FOR SV/VENSTRE/RØDT:

Vara nr. 1 Lars Egeland (SV)

Vara nr. 2 Aina Dahl (V)

Vara nr. 3 Henning Gran Kjøsnes (R)

VARA FOR AP/SP/MDG/KRF:

Vara nr. 1 Markus Andre Stuestøl (MDG)

Vara nr. 2 Odd Gjerpe (Krf)

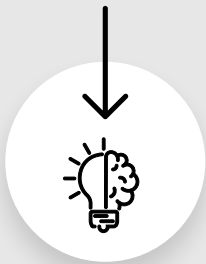
Vara nr. 3 Anna Sofie Myklebust (Sp)

Vara nr. 4 Monica Øren (Ap)

VARA FOR FREMSKRITTPARTIET:

Vara nr. 1 Trond Mathisen (Frp)

*Nestleder Grethe Wold (SV) søkte om fritak fra sine politiske verv høsten 2021. Saken ble ferdig behandlet av kommunestyret i møtet 02.02.2022, sak 017/22. Linn Schistad Camara (SV) ble valgt som ny nestleder i kontrollutvalget fra 2022.

5. Kompetanse og opplæring

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (f.eks. høst- og vårkonferanse i regi av VETAKS) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og Forum for kontroll og tilsyn (FKT) sin fagkonferanse. Dette er viktige samlinger for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder. Det kan videre bli gitt opplæring etter behov i ulike temaer i kontrollutvalgets møter fra sekretariatet, revisjonen og administrasjonen.

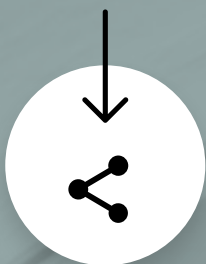
Kurstilbudet ble også i 2021 preget av koronapandemien ved at tilbudet i stor grad var preget av digitale kurs.

Tre medlemmer av kontrollutvalget deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2021. Konferansen ble arrangert digitalt 21. og 22. april 2021.

To kontrollutvalgsmedlemmer deltok digitalt på VETAKS' høstkonferanse 29. november 2021. Konferansen ble arrangert i Arendal, og det var mulig å delta fysisk eller digitalt.

Endringer i samfunnet og nye utfordringer for kommunen gir økte krav til kontrollutvalgets faglige nivå, og medfører at utvalget fortsatt har behov for å utvikle sin kompetanse. Kontrollutvalget ønsker derfor å opprettholde kurs- og konferanseaktiviteten i det kommende året.

6. Sekretariat

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i utvalget. Sekretariatet skal etter koml. § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår videre kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget, revisjonen og administrasjon, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Tønsberg kommune er medeier i Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS) som utfører sekretariatstjenester for kontrollutvalget.

Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder og Vestfold og Telemark er VETAKS landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 10 årsverk. I 2021 fungerte rådgiver Anja Ottervang Homleid og daglig leder Line Bosnes Hegna som sekretærer for kontrollutvalget i Tønsberg.

Sekretariatet er uavhengig av kommunens administrasjon og den eller de som utfører revisjon for kommunen. Det er strenge begrensninger til hvem som kan være ansatt i sekretariatet. Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes ytterligere informasjon om kontrollutvalget og sekretariatet.

7. Revisjon

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Vestfold og Telemark revisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

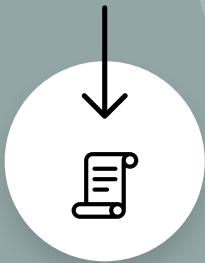
Selskapet leverer revisjonstjenester til 23 kommuner og en fylkeskommune. Kostnadene til revisjon er basert på en avtale mellom kommunen og selskapet, og inneholder de revisjonstjenester som kommunen etter avtalen får levert. Det er også mulig å bestille ytterligere prosjekter og oppdrag fra revisjonen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Linn Therese Bekken.

Bente Hegg Ljøsterød og Kirsti Torbjørnson er oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer.

Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at det gjennomføres revisjon av kommunen og at den gjennomføres i tråd med gjeldende standarder og regelverk. Dette gjøres blant annet ved at revisor hvert år legger frem egenvurdering av uavhengighet, overordnet revisjonsplan/ revisjonsstrategi og orienterer i hvert møte om det pågående revisjonsarbeidet basert på revisjonsstrategien.

Revisjonens hjemmeside er www.vtrevisjon.no. Her finnes blant annet revisjonens rapporter.

8. Kontrollutvalgets arbeid – møter og saker

I 2021 avholdt kontrollutvalget 6 møter og behandlet 54 saker. Til sammenligning ble det i 2020 gjennomført 5 møter og behandlet 39 saker.

Møtene i perioden januar - mai 2021 ble gjennomført digitalt via Teams på grunn av gjeldende retningslinjer for smittevern.

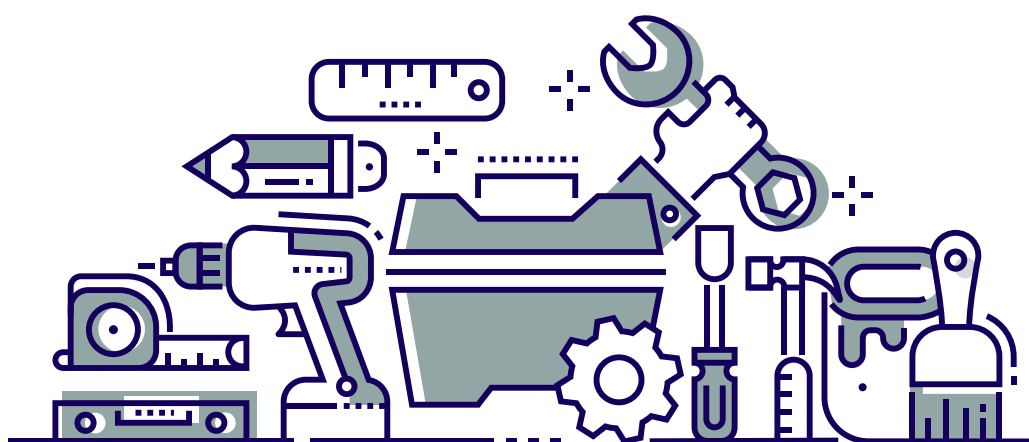
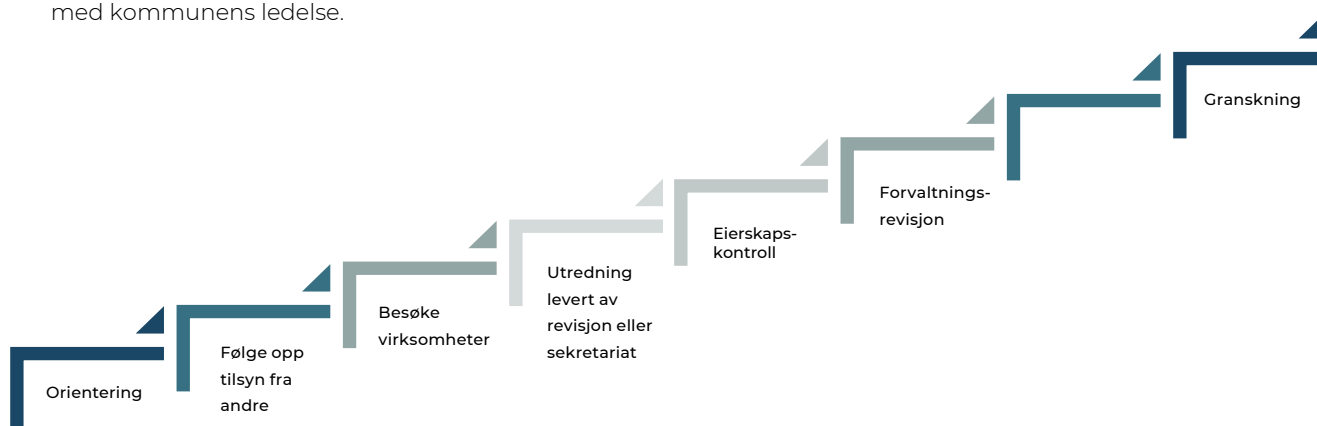
Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet. Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på kommunens og sekretariatets nettside: <https://vetaks.no/tonsberg/>

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

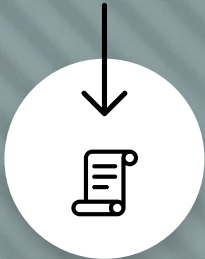
Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets kontrollarbeid. Kontrollutvalget mottar henvendelser av svært ulik karakter, og det må gjøres konkrete vurderinger av sakens natur og tilgjengelige ressurser i hvert enkelt tilfelle. Kontrollutvalget har begrensede ressurser, og må derfor prioritere hvilke temaer/områder som vil bli gjenstand for kontroll. Bak prioriteringen bør det ligge en risiko- og vesentlighetsvurdering om hvorvidt utvalget bør bruke ressurser på saken. Det bør også vurderes hvilken kontrollaktivitet det er mest hensiktsmessig å iverksette.

Kontrollutvalget har flere verktøy for å gjennomføre sitt arbeid. Spennet på kontrollutvalgets verktøy strekker seg fra orienteringer, oppfølging av statlig tilsyn, virksomhetsbesøk og enkle utredninger til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, høringer og granskning.

Administrasjonen har i 2021 ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse.

KONTROLLUTVALGETS VERKTØYKASSE – VIRKEMIDDELTRAPPEN

8.1 Regnskapsrevisjon

Revisjon av årsregnskapet er en sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi.

Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Den nye kommuneloven av 2018 utvidet oppgavene til revisor knyttet til regnskapsrevisjon noe. Revisor skulle fra og med 2020 etter kommuneloven § 24-5 «se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene".

Det er altså krav til at revisor ser på avvik fra budsjettpremisses og rapporterer på dette som en del av revisjonsberetningen. Med kommuneloven av 2018 ble det også innført krav i § 14-6 om at kommunen utarbeider et «samlet regnskap for kommunen», eller såkalt konsolidert årsregnskap, som beskrevet i kommunal regnskapsstandard nr. 14.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2020 for Tønsberg kommune

Kontrollutvalget behandlet uttalelse til Tønsberg kommunes årsregnskap 2020 i møtet 27.05.21, sak 1/21.

Grunnlaget for uttalelsen var det avlagte årsregnskapet, kommunens årsmelding og årsberetning for 2020 og revisjonsberetningen. Kommunedirektøren, kommunalsjef økonomi og virksomhetsstyring og regnskapsrevisor ga utvalget utfyllende muntlig informasjon årsregnskapet, revisjonsberetningen og nummerert brev nr. 1 i møtet.

Kontrollutvalget avga følgende uttalelse:

"Kontrollutvalgets uttalelse til Tønsberg kommunes årsregnskap og årsberetning 2020:

Kontrollutvalget har behandlet Tønsberg kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr. 64.601.563.

Investeringsregnskapet er gjort opp med tilstrekkelig finansiering. Revisor har avlagt revisjonsberetning 15.04.2021. Revisor har avlagt revisjonsberetning som bekrefter at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lover og forskrifter og god kommunal regnskapsskikk, men med en presisering vedrørende selvkostfond som også er omtalt i nummerert brev nr. 1. Kontrollutvalget vurderer at presiseringen ikke har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen for 2020. Med unntak av presiseringen, er revisjonsberetningen en såkalt "normalberetning".

Kontrollutvalget har hatt løpende oppfølging med revisjonen gjennom året og i forbindelse med årsoppgjøret. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som bør ha betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskap eller årsberetning for 2020.

Kontrollutvalget anbefaler at Tønsberg kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020 godkjennes. Uttalelsen oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet."

Orienteringer fra revisor

Kontrollutvalget har orientering fra revisor som fast sak på sakskartet, og holdes oppdatert på regnskapsrevisors arbeid gjennom året.

Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon

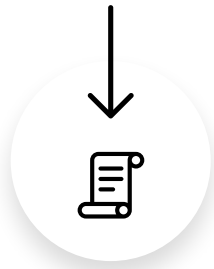
Formålet med den overordnede revisjonsstrategien for regnskapsrevisjon er å informere kontrollutvalget på et overordnet nivå om den revisjonsstrategi revisor la for regnskapsåret 2021. I henhold til god revisjonsskikk er planen for revisjon dynamisk for å ta hensyn til eventuelle endringer. Sak om overordnet revisjonsstrategi ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 21.10.21, sak 38/21.

Økonomiske uregelmessigheter og misligheter

Det går frem av kommuneloven § 24-7 e) at revisor skal gi skriftlige meldinger om enhver mislighet. Videre går det frem at dersom revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om dette til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Det ble i 2021 mottatt ett nummerert brev fra revisor: "Vedrørende selvkostfold på vann og avløp", datert 15.04.20. Brevet ble lagt frem i sak 1/21 om kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2020. I forbindelse med revisjon av vann- og avløpsområdet hadde revisor registrert at selvkostfondet ikke var redusert nok til at akkumulert overskudd hadde blitt tilbakeført i sin helhet i det femte året etter at overskuddet oppsto. Det fremkom i brevet at administrasjonen i kommunen vil legge opp til en reduksjon av selvkostfond på vann og avløp i økonomiplan 2021-2024.

Foruten nummerert brev 1/21 ble det ikke særskilt rapportert om feil, mangler eller svakheter knyttet til regnskapsmessig behandling.

8.2 Forenklet etterlevelseskontroll

Det går frem av kommuneloven at revisor er pålagt å gjennomføre forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Kontrollen skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, og skal gjennomføres med moderat sikkerhet. Kontrollutvalget blir orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen og resultatet av kontrollen.

I kommuneloven § 24-9 er regnskapsrevisor gitt i oppgave å gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen:

“Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen»

Loven forutsetter at kontrollen gjennomføres med begrensede ressurser og resultatet er basert på en moderat sikkerhet. Kontrollen skal utføres i tråd med revisjonsstandarden RSK301.

Forenklet etterlevelseskontroll 2020

Kontrollutvalget behandlet forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i møtet 27.05.2021, sak 22/21.

Revisor hadde valgt kontroll etterlevelse av regler for offentlige anskaffelser som tema, og følgende problemstillinger ble undersøkt:

1. Er det holdt konkurranse etter gjeldende regelverk?
2. Er tildelingskriterier benyttet i henhold til regelverket?
3. Er det utarbeidet anskaffelsesprotokoll i tråd med regelverket?

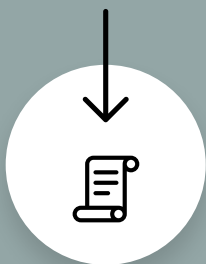
Det fremgikk av revisors uttalelse at det ikke er funnet avvik fra regelverket ved kontroll av utlysning, tildelingskriterier og protokoll. Revisor konkluderte som følger:

"Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Tønsberg kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd regelverk som gjelder for utlysning av konkurranse, bruk av tildelingskriterier og utarbeidelse av anskaffelsesprotokoll."

Kontrollutvalget vedtok å ta revisors uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2020 til orientering.

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Kontrollutvalget behandlet i møte 21.10.2021, sak 39/21 risiko- og vesentlighetsvurderingen fra regnskapsrevisor knyttet til gjennomføringen av forenklet etterlevelseskontroll for 2021. Revisor hadde valgt kontroll av selvkostområdene som område for kontrollen.

8.3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsatte mål, og om ressursene forvaltes effektivt.

Av kommuneloven § 23-3 fremgår det at:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.»

Kontrollutvalget er delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Det er videre mulig å gjennomføre forvaltningsrevisjoner i selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget behandlet plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Tønsberg kommune for perioden 2020-2023 i kontrollutvalgsmøtet 14.05.2020, sak 15/20. Planen ble oversendt til kommunestyret for behandling, og ble tatt opp i møtet 17.06.2020, sak 100/20. Kontrollutvalget fikk fullmakt til å foreta endringer og omprioriteringer i planen, herunder tilføye nye prosjekter.

Ved en inkurie ble forslaget til vedtak, ikke det faktiske vedtaket til kontrollutvalget, fremlagt og behandlet av kommunestyret. Kontrollutvalget behandlet derfor sak om "Endring av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023" i sak 10/21. Kommunestyret tok kontrollutvalgets endring til orientering i sak 052/21.

Følgende områder er prioritert i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023:

Forvaltningsrevisjon:

- Grunnskole - skolemiljø, vold og trusler
- Barnefattigdom - tiltak og tverrfaglig samarbeid
- PPT - kvalitet i tjenesten og saksbehandlingstid
- Internkontroll - avvik, systematikk, implementering og oppfølging.
- Tildeling av tjenester og økonomistyring innen helse og omsorg
- NAV - tildeling og oppfølging av tjenester
- Psykisk helse - kvalitet i tjenesten, arbeidsmiljø
- Informasjonssikkerhet - personvern, etterlevelse av GDPR
- Klima og miljø - bærekraft - planlegging og måloppnåelse
- Vedtaksoppfølging
- Offentlige anskaffelser - innkjøp
- Beredskap og krisehåndtering
- Sykefravær - oppfølging og tiltak

Eierskapskontroll:

- Tønsberg kommunes oppfølging av selskaper, intensjonen: Gigafib, Jarlsberg IKT, arbeidsmarkedsbedriftene, Vesar og Tønsberg renseanlegg.
- Samfunnsansvar: Etikk og varsling, samt anskaffelser - Gigafib

Forvaltningsrevisjon - "Grunnskole - skolemiljø, vold og trusler"

Kontrollutvalget behandlet

forvaltningsrevisjonsprosjektet "Grunnskole - skolemiljø, vold og trusler" i møtet 11.02.2021, sak 3/21. Formålet med prosjektet var å kartlegge og vurdere kommunens forebyggende tiltak for å sikre elevenes psykososiale skolemiljø, og arbeidet med å ivareta aktivitetsplikten. Følgende problemstillinger ble besvart i rapporten:

1. I hvilken grad sikrer kommunen at skolene jobber forebyggende med skolemiljø, herunder med inkludering?
2. I hvilken grad sikrer kommunen at skolene ivaretar aktivitetsplikten?
3. I hvilken grad gjennomfører kommunen et systematisk arbeid med å forebygge vold og trussel om vold mot ansatte, inklusiv det å sikre ansatte nødvendig opplæring?
4. I hvilken grad har kommunen tiltak for å følge opp tilfeller av vold og trussel om vold mot ansatte fra elevenes side?

Hovedfunnet i rapporten var at det er størst behov for å styrke arbeidet med skolemiljø på barnetrinnet, og at det også på barnetrinnet er størst behov for å bedre kommunes arbeid for å forebygge og følge opp tilfeller av vold og trussel om vold mot ansatte. Revisjonen anbefalte kommunen å sikre:

- at skolene jobber systematisk med det forebyggende arbeidet for et trygt og godt skolemiljø, herunder
  - at planer og tiltak i det forebyggende arbeidet blir jevnlig evaluert og oppdatert.
- implementering av rutinen for å ivareta aktivitetsplikten.
- at skolene jobber systematisk for å forebygge vold og trussel om vold mot ansatte i skolen, inkludert risikovurderinger i tråd med krav i forskrift og nødvendig opplæring til ansatte.
- implementering av rutinene for avvikshåndtering på skolene.
- tilpasning av rutiner for vold og trusler lokalt på skolene.
- at nødvendig oppfølging etter episoder med vold eller trussel om vold blir gitt.

Kontrollutvalget sluttet seg til revisjonens anbefalinger, og ba om en tilbakemelding fra administrasjonen på oppfølgingen innen 18.10.2021.

Kommunedirektøren oversendte skriftlig tilbakemelding på oppfølgingen av anbefalingene fra forvaltningsrevisjonsrapporten til møtet 21.10.2021. Kommunalsjef for oppvekst og læring supplerte tilbakemeldingen i møtet. Den skriftlige tilbakemeldingen listet opp anbefalingene fra forvaltningsrevisjonsrapporten, og status i arbeidet med de ulike punktene. Det ble konkludert med at kommunen er godt i gang med å gjennomføre forbedringsforslagene, men at det gjenstår noe arbeid. På bakgrunn av dette fattet kontrollutvalget vedtak om en ny skriftlig status i arbeidet med implementeringen av anbefalingene ved starten av neste skoleår, høsten 2022.

Forvaltningsrevisjonen "Like muligheter i oppveksten - Kommunens arbeid med barnefattigdom"

Kontrollutvalget fikk fremlagt

forvaltningsrevisjonsrapport om barnefattigdom i møtet 21.10.2021, sak 36/21. Rapporten undersøkte følgende problemstillinger:

1. Hva gjør kommunen for å redusere fattigdom i barnefamilier og for å begrense negative følger av fattigdom for barn?
2. Har kommunen tilstrekkelig kunnskap om barn og unges levekår i kommunen, og brukes denne kunnskapen i det forebyggende arbeidet?
3. Har kommunen tiltak for å sikre tverrfaglig samarbeid og at tjenester/tiltak rettet mot barnefattigdom er tilstrekkelig samordnet?

I tillegg ble det undersøkt om ansatte mener at det har vært endringer som følge av pandemien.

Revisjonen anbefalte at kommunen:

- sikrer bedre tverrfaglig samarbeid, særlig på tvers av kommunalområder, og bedre samordning og evaluering av kommunens arbeid knyttet til barnefattigdom.
- sørger for at ansatte kjenner bedre til de statlige retningslinjene for samarbeid mellom barnevernet og NAV.
- vurderer behov for rutiner for samarbeid mellom NAV Tønsberg og forebyggende helse.
- sørger for at opplysningsplikten til sosialtjenesten er kjent og følges opp i skoler og barnehager, og at det er enkelt for dem å få kontakt med NAV Tønsberg.
- sikrer at kommunens tiltak er bedre kjent blant ansatte og i barn/unge/familier i målgruppa.
- styrker arbeidet med barneperspektivet i NAV Tønsberg, slik at kommunen bedre kan fange opp barn og unge.
- Vurderer om det er ytterligere behov for
  - ytterligere tiltak for å sikre økonomisk veiledning til familier i målgruppa.
  - en mer lik praksis på lokale tiltak i skoler og barnehager.
  - ytterligere tiltak for å sikre deltakelse i fritidsaktiviteter.

Kontrollutvalget fattet vedtak som sluttet seg til revisjonens anbefalinger, og ba om å få en tilbakemelding på oppfølgingen av anbefalingene høsten 2022.

Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjektene "Del 1 - Korona - beredskap" - og "Del 2 - Korona - skole - spesialundervisning"

Kontrollutvalget bestilte prosjektplan for forvaltningsrevisjon med tema "beredskap med fokus på Covid-19-pandemien og oppfølging av denne" i møtet 02.09.2021, sak 27/21. "Skole" ble også også spilt inn som et forslag til tema for forvaltningsrevisjon av korona-pandemien. Forsalg til prosjektplan "Korona - beredskap og skole" ble lagt frem i møtet 21.10.2021, sak 34/21. Administrasjonen var invitert til møtet for å drøfte prosjektplanen, og det ble gitt flere innspill til de foreslåtte problemstillingene. Kontrollutvalget ba Vestfold og Telemark revisjon vurdere innspillene som fremkom i møtet, og fremlegge ny prosjektplan til møtet 25.11.2021.

I møtet 25.11.2021 ble det lagt frem to nye prosjektplaner: "Del 1 - Korona - beredskap" i sak 48/21 og "Del 2 - Korona - skole - spesialundervisning" i sak 49/21.

Kontrollutvalget godkjente de fremlagte forslagene til prosjektplaner. I del 1 om beredskap skal følgende problemstillinger undersøkes:

1. I hvilken grad har Tønsberg kommune fulgt overordnet beredskapsplan og smittevernplan under koronapandemien?
2. I hvilken grad ble kriseledelsens beslutninger om inngripende tiltak fattet i tråd med gjeldende regler?

I del 2 om skole er det vedtatt følgende problemstilling:

1. I hvilken grad har spesialundervisning blitt gjennomført med vedtak og individuell opplæringsplan (IOP) under koronapandemien?

Begge delrapportene er planlagt levert i 2022.

Bestilling av forvaltningsrevisjon "PP-tjenesten"

Kontrollutvalget bestilte prosjektplan for forvaltningsrevisjon av PP-tjenesten i sak 27/21, og forslag til prosjektplan ble lagt frem i møtet 21.10.21, sak 35/21. Kontrollutvalget godkjente det fremlagte forslaget med følgende problemstillinger:

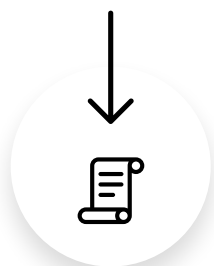
1. Har PPT tiltak for å sikre forsvarlig og rettidig behandling av enkeltsaker?
2. Har PPT tilpasset sin aktivitet til forventningene om økt systemrettet arbeid?

Det er noe usikkerhet knyttet til levering av prosjektet da oppstarten vil avhenge av fremdriften i prosjektene om korona-pandemien. Kontrollutvalget presiserte i sak 54/21 etter spørsmål fra revisor at det er ønskelig å gjennomføre korona-prosjektene først, deretter prosjekt med tema PPT.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonen "Post og arkiv, lov om offentlighet samt forvaltningslov, alle virksomheter"

Forvaltningsrevisjonsrapporten "Post og arkiv, lov om offentlighet samt forvaltningslov, alle virksomheter" ble lagt frem for utvalget i 2019, og har vært fulgt opp flere ganger siden. I 2020 fikk kontrollutvalget en status på oppfølgingen av anbefalingene fra rapporten, og det kom da frem at arbeidet med å lukke saker og utarbeide rutiner ikke var ferdigstilt. Kontrollutvalget vedtok derfor å få en ny tilbakemelding om status på oppfølgingen av anbefalingene i rapporten innen 1. kvartal 2021.

Ny tilbakemelding fra administrasjonen ble lagt frem i møtet 27.05.2021, sak 20/21. Det fremgikk av denne tilbakemeldingen at alle anbefalingene nå var fulgt opp og iverksatt. Kontrollutvalget vedtok å ta informasjonen til orientering.

8.4 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

I kommuneloven § 23-4 står dette om eierskapskontroll:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Plan for eierskapskontroll for inneværende valgperiode ble vedtatt av kontrollutvalget i møte 14.05.2020 sak 15/20. Planen ble oversendt til kommunestyret og godkjent i sak 100/20. Kontrollutvalget har fullmakt til å prioritere hvilke selskaper som skal kontrolleres. I planen ligger følgende selskaper til prioritering:

Eierskapskontroll:

1. Tønsberg kommunes oppfølging av selskaper, intensjonen:
Gigafib, Jarlsberg IKT, arbeidsmarkedsbedriftene, Vesar og Tønsberg renseanlegg.
2. Samfunnsansvar: Etikk og varsling, samt anskaffelser
–Gigafib

Det ble ikke bestilt eller gjennomført eierskapskontroll i Tønsberg kommune i 2021.

Oppfølging av selskapskontroll - Vestfold Interkommunale brannvesen IKS (VIB)

Kontrollutvalget i tidligere Re og Tønsberg kommuner gjennomførte sammen med kontrollutvalget i Horten kommune en felles selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av Vestfold interkommunale brannvesen (VIB) som ble lagt frem høsten 2019.

I kontrollutvalgsmøtet 25.11.2021, sak 51/21 fikk kontrollutvalget fremlagt en skriftlig tilbakemelding og en rekke dokumenter knyttet til oppfølgingen av selskapskontrollen av VIB og kontrollutvalgets vedtak i sak 35/20. Kommunalsjef for eiendom og tekniske tjenester utdypet den skriftlige tilbakemeldingen i møtet, og besvarte kontrollutvalgets spørsmål. Det ble opplyst at kommunen holdt på å ferdigstille "Handlingsplan for å forhindre brann i boliger for risikogrupper 2021". Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

"Kontrollutvalget tar de oversendte dokumentene knyttet til oppfølging av selskapskontroll av Vestfold Interkommunale Brannvesen (VIB) til orientering. Kontrollutvalget ber om å få fremlagt Tønsberg kommunes sin handlingsplan når den foreligger i 2022."

8.5 Øvrige saker

Kontrollutvalget har i tillegg til tidligere nevnte saker blant annet behandlet følgende:

- Orientering om budsjett 2021 - ressurser i grunnskolen.
- Orientering om praksis ved virksomhetsoverdragelse, stillingsvern o.l. ved kommunesammenslåing.
- Orientering og skriftlig tilbakemelding om medvirkning fra brukere av kommunale tjenester
- Orientering om fakturaadresser
- Orientering om saksflyt til kommunale råd
- Orientering om universell utforming
- Orientering om Husøy senter
- Resurser i grunnskolen - brev fra Statsforvalteren
- Kvalitetsmelding 2020-2021 - Tilstandsrapport for grunnskolen
- Oversendelse av tilsynsrapporter til kontrollutvalget
- Streaming av kontrollutvalgsmøter
- Kontrollutvalgets årsmelding 2020
- Invitasjon til medlemskap i FKT
- Rutine for henvendelser til kontrollutvalget
- Uavhengighetserklæringer fra revisor
- Sluttregnskap Skjeggstadåsen barnehage tr. 2
- Investeringsprosjekt A4026/IE1012 - Kjelle veianlegg
- Investeringsprosjekt IT10307A4046 - Presterødbakken grunnerverv
- Møte- og arbeidsplan 2022

Henvendelser

Kontrollutvalget mottok og behandlet en rekke henvendelser i løpet av 2021.

9. Konklusjon og avsluttende kommentar

Årsmeldingen legges frem for kommunestyret til orientering. Ved å se møte- og arbeidsplan og årsmelding i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

- Kontrollutvalgets virksomhet ble også i 2021 påvirket av korona-pandemien. Alle møter første halvår ble gjennomført digitalt.
- Kontrollutvalget har behandlet to forvaltningsrevisjoner i 2021. Tema for disse prosjektene var "grunnskole" og "barnefattigdom". I tillegg har det blitt bestilt ytterligere tre prosjekter: "Korona - beredskap", "Korona - skole" og "PP-tjenesten".
- Kontrollutvalget opplever å ha et godt samarbeid med administrasjonen i kommunen. Administrasjonen har vært invitert til og orientert utvalget i flere møter.
- Kontrollutvalget har hatt økt fokus fra media og innbyggere, og har mottatt og behandlet flere henvendelser.
- Kontrollutvalget har utført og fulgt opp sine oppgaver i tråd med vedtatt møte- og arbeidsplan.

Tønsberg, 24.03.2022

Ole Sverre Lund
Kontrollutvalgsleder

Anja Ottervang Homleid
Rådgiver VETAKS

VETAKS

VESTFOLD, TELEMAR OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

VETAKS.NO